

N A J V Y Š Š Í S Ú D
S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Tlačové komuniké k občianskoprávnej veci sp. zn. 4Cdo/81/2022

Dňa 26. apríla 2023 senát občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol vo veci vedenej pod sp. zn. 4Cdo/81/2022, v ktorej dovolateľka namietanú vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP videla o. i. v tom, že *základný predpoklad vzniku nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. bol v konaní pred prvoinštančným súdom preukázaný až výsluchom žalobcu, ktorý prišiel na rad po vyslovení právneho názoru odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení a teda po koncentrácii konania, ako zákonnej, tak sudcovskej*. Dovolací súd k tomu zaujal názor, že ***sporové konanie sa spravuje zásadou koncentrácie konania, ale pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 CSP). Pokiaľ nastane procesná situácia, že odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vráti na ďalšie konanie, strany sporu môžu uvádzať nové skutočnosti a navrhovať nové (ďalšie) dôkazy, bez toho, aby boli obmedzované tým, že v predchádzajúcom konaní pred súdom prvej inštancie túto možnosť nevyužili; účinky zákonnej (sudcovskej) koncentrácie konania tým nie sú dotknuté.***

K porušeniu práva na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu (§ 420 písm. f/ CSP) malo podľa dovolateľky dôjsť tiež *prekvapivosťou a nepreskúmatelnosťou právnych záverov odvolacieho súdu, ktorý sa neriadil vlastným právnym názorom vysloveným v skoršom zrušujúcom rozhodnutí*.

Dovolací súd k tomu uviedol, že ***v praxi nie je vylúčená situácia, že odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí vysloví určitý právny názor, ktorý súd prvej inštancie následne (povinne) pretaví do svojho rozhodnutia, avšak odvolací súd po podaní odvolania tento svoj vlastný právny názor zmení (bez toho, aby došlo ku skutočnostiam, ako je zmena zisteného skutkového stavu a pod.) a rozhodne inak. Už staršia rozhodovacia prax dovolacieho súdu (R 68/1971) pripustila, aby odvolací súd svoj skorší záväzný právny názor vyjadrený v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení zmenil, nakoľko z Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva viazanosť vlastným právnym názorom. Keďže ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku ohľadom kasačnej záväznosti rozhodnutí súdov vyššej inštancie sú obsahovo totožné s ustanoveniami v CSP, je táto judikatúra použiteľná aj pre nový procesný kódex. Táto názorová línia sa presadila aj po spoločensko-politických zmenách po r. 1989, a to „predovšetkým s ohľadom na ústavnoprávny princíp nezávislosti sudcu, ktorý je vo všeobecnosti viazaný len zákonom“ (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky 3. septembra 2013 sp. zn. III. ÚS 46/2013). Z týchto dôvodov je a priori vylúčené, aby došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces takým procesným postupom odvolacieho súdu, ktorý po podaní druhého odvolania zmení svoj záväzný právny názor na vec vyslovený v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení a to***

N A J V Y Š Š Í S Ú D
S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

predovšetkým vtedy, ak medzitým dôjde k zmene zisteného skutkového stavu vecí, alebo ak si odvolací súd uvedomí, že by nebolo legitímne a ústavne akceptovateľné, aby zotrval na právnom názore, o nesprávnosti ktorého sa medzitým presvedčil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím uznesením odmietol dovolanie žalovanej proti rozsudku odvolacieho súdu. Písomné vyhotovenie rozhodnutia bude stranám doručené v zákonnej lehote a jeho znenie bude následne publikované na internetovej stránke NS SR.